

Den fg. formand (Jørn Pedersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om hjemmesygeplejerskeordninger.

Af sundhedsministeren (Ester Larsen).
(Fremsat 7/10 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Tove Lindbo Larsen (S):**

Lovforslaget giver kommunerne hjemmel til at etablere driftsoverenskomst med selvejende institutioner, der påtager sig opgaver på hjemmesygeplejeområdet.

Ministeren skriver, at bestemmelsen svarer til bistandslovens § 9, hvorefter en kommunalbestyrelse kan overlade sine beføjelser til en selvejende institution, som har driftsoverenskomst med kommunen. Jeg skal blot for god ordens skyld erindre om, at en selvejende institution med driftsoverenskomst er forpligtet til at udføre opgaven efter kommunens anvisninger, og at bemyndigelsen kan trækkes tilbage, såfremt kommunen ikke finder, at opgaven er løst i medfør af aftalen.

Ministeren mener, at vedtagelsen af dette lovforslag sikrer et bedre grundlag for den fornødne samordning af hele hjemmeplejen, og det kan lyde rimeligt nok på baggrund af den omstilling på ældreområdet, der er i gang. Men jeg ved, at 160 kommuner allerede har gennemført en integrering på området, og at 30 kommuner har besluttet sig for det, så jeg stiller ministeren dette spørgsmål: Hvem er dette forslag egentlig nødvendigt for?

Jeg har fået den tanke, at hvis man bor i en lille kommune, hvor integrationen er gennemført med en selvejende institution, hvis holdninger ikke stemmer overens med ens egen livsholdning, kan man så sige nej tak og få hjælp fra nabokommunen? Det tangerer vel princippet om det frie valg.

Tør jeg formode, at der har været konstateret nogle praktiske vanskeligheder, og at gennemførelsen af forslaget vil gavne de ældre, som har behov for pleje, eller andre i øvrigt – man behøver jo ikke at være ældre for at have behov for hjemmesygepleje – eller drejer det sig blot om en administrativ foretelse? Det kan ministeren vel besvare efter ordførertalerne.

Vi lægger desuden vægt på, at ordningen vil være undergivet forvaltningslovens bestemmelser og dermed giver brugerne beskyttelse.

Socialdemokratiet er indstillet på at gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Karen Højte Jensen (KF):

Dette forslag er jo et af de temaer, der var med i sundhedsloven, og på den baggrund overraskes jeg lidt af fru Tove Lindbo Larsens tale.

Jeg tror, det er vigtigt at fastslå, at det her netop er en af de knaster, som er tilbage på sygeplejeområdet. Det er sådan i dag, at en kommune ikke kan bruge en sygeplejerske fra en selvejende institution i den integrerede pleje, som man i øvrigt gerne vil tilrettelægge. På bistandslovsområdet kan hjemmehjælperen derimod godt have deres udgangspunkt på et plejehjem og i øvrigt arbejde både på plejehjemmet, i ældreboliger og i private hjem.

På den baggrund kan jeg sige, at vi synes, at forslaget er et vigtigt skridt i retning af at sikre en bedre samordning de steder, hvor det er en selvejende institution, der er udgangspunktet, og derfor kan vi tilslutte os forslaget.

Mariann Fischer Boel (V):

I februar 1991 behandlede vi her i salen et forslag fra socialministeren, hvor et af elementerne drejede sig om uddelegering af kommunale og amtskommunale beføjelser til selvejende institutioner. Forslaget fik positive ord med på vejen fra alle partier, da det jo både er selvfølgelig og naturligt, at kommunale og selvejende institutioner får samme arbejdsvilkår til glæde og gavn for brugerne.

Forslaget fra sundhedsministeren er en naturlig følge af udviklingen i samarbejdet med de selvejende institutioner, der nu har denne driftsoverenskomst med kommunen. Det drejer sig altså om hele sygeplejeområdet: udbygningen af døgnplejen, omstillingen på ældre-

[Mariann Fischer Boel]

området, hvor der nu sker et meget væsentligt samarbejde mellem f.eks. de ansatte på et plejehjem og hjælperne ude i de forskellige områder. Det er nok det, der har aktualiseret forslaget fremkomst.

Fra Venstres side kan vi med disse få bemærkninger se frem til og anbefale en hurtig udvalgsbehandling.

Birgitte Husmark (SF):

Fra SF's side må jeg sige, at vi er noget mere usikre med hensyn til, hvilke resultater denne lov kan medføre.

Vi kan selvfølgelig se, at man har foretaget en parallel omstilling på socialområdet, men vi mener, at på hjemmesygeplejeområdet går man ind i et specifikt område, hvor der i øjeblikket ligger nogle retningslinier, som helt klart definerer kommunernes direkte opgave med hensyn til at sikre en forsvarlig hjemmesygepleje. Og jeg vil godt sige, at det direkte ansvar vil under alle omstændigheder blive vanskeligere at varetage for en kommunalbestyrelse, hvis det bliver delegeret over til selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen ikke har den samme direkte kontakt med. Derfor vil vi fra SF's side meget gerne vide helt præcist, hvilke forhold der i øjeblikket forhindrer, at der kan laves fleksible og integrerede ordninger. Som jeg har forstået publikationerne fra Dansk Sygeplejeråd, skulle der ikke være nogen lovmæssige hindringer for, at man kan varetage disse opgaver på et kvalificeret niveau, for hjemmesygeplejen skal jo også forestås af autoriserede hjemmesygeplejersker.

Og når man nu kigger ud over Danmark, hvad er det så for nogle selvejende institutioner, som skal bruges i denne sammenhæng, hvilke hjemmesygeplejersker på selvejende institutioner skal indgå i ordningen, og hvor mange drejer det sig om? Hvad handler det her om? Det vil jeg godt vide, og det vil vi spørge om under udvalgsbehandlingen. Vi ønsker i hvert fald ikke rent umiddelbart at bidrage til en standardglidning i nedadgående retning med hensyn til den kvalificerede pleje, som vi ønsker at yde over for ældre mennesker.

Køpke Christensen (FP):

Jeg skal fra Fremskridtspartiets side udtrykke en positiv holdning over for det foreliggende forslag. Der skal naturligvis belyses en del

ting under udvalgsbehandlingen, bl.a. om forslaget vil være udgiftsneutralt for kommunerne. Selv om der står i bemærkningerne til lovforslaget, at det ikke i sig selv medfører øgede økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne, vil vi i hvert fald prøve at undersøge, om det virkelig kan være tilfældet. Desuden vil vi have klarlagt, om forslaget kan risikere at svække hjemmesygeplejeordningerne, om man risikerer at svække brugernes tilfald. Og til sidst vil vi i hvert fald have oplyst, hvilke krav der gælder for selvejende institutioner med hensyn til sikkerheden for en forsvarlig udførelse af hjemmesygeplejeordningerne. Der er altså en del områder, som vi vil have belyst nærmere, men stort set er vi positive over for forslaget. Uanset om det drejer sig om en kommunal eller en selvejende institution, vil forslaget medføre, at de får samme vilkår for arbejdet på området.

Med hensyn til SF's indvending om, at man ikke længere har en direkte kontakt til institutionerne, når de ikke ligger i kommunalt regi, mener jeg ikke, at man skal være så nervøs. Vi kan se inden for mange områder, hvor der sker en delvis privatisering, at det også går udmærket med kontakten, bl.a. på det nye sygehus i Åbenrå, hvor ISS er kommet ind og er repræsenteret i bestyrelsen osv. Der er mange muligheder for en rigtig, positiv kontakt, og jeg finder simpelt hen ikke, at man kan være nervøs over for netop dette her. Det tror jeg sagtens kommunerne kan klare; jeg har tillid til, at kommunerne vil udføre arbejdet på bedste måde og fortsætte med også at give muligheder for selvejende institutioner. Så Fremskridtspartiet vil gå meget positivt ind i udvalgsbehandlingen af dette forslag.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Jeg er glad for, at hr. Køpke Christensen lige præcis nævner ISS, for det er et af de selskaber – hvilken kategori man nu vil henregne det til, det er måske ikke lige netop en selvejende institution – men det er i hvert fald et firma, som har bevæget sig ind på ældreområdet.

Og nu kunne man forestille sig, at ISS ansatte en hjemmesygeplejerske på et eller andet niveau i sin organisation. Dermed var selskabet kvalificeret til at varetage hjemmesygepleje, for så vidt jeg ved, kræves der ikke et nærmere

[Birgitte Husmark]

spesificeret antal hjemmesygeplejersker, for at man kan betegne sig som »under ledelse af hjemmesygepleje«. Det vil i givet fald være meget vanskeligt for kommunen at kontrollere, hvordan det vil fungere, og derfor synes jeg nok, at det er noget, vi skal kigge meget nærmere efter. Det er ikke sikkert, det er så ukompliceret.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg savner en forklaring, Birgitte Husmark. Nu kan jeg forstå, at ...

Den fg. formand (Jørn Pedersen):

Fru!

Karen Højte Jensen (KF):

Fru Birgitte Husmark.

Nu kan jeg forstå, at ISS skulle være en selvejende institution, og jeg vil gerne bede fru Birgitte Husmark begrunde heroppefra, hvordan det kan lade sig gøre. Jeg går ud fra, at fru Birgitte Husmark er bekendt med reglerne for selvejende institutioner på plejeområdet, og det er det, der er tale om her.

(Kort bemærkning).

Køpke Christensen (FP):

Jeg skal ikke forsvare SF, men jeg tror, at fru Birgitte Husmark gjorde opmærksom på, at det ikke er en selvejende institution, der er tale om, når vi taler om ISS.

Men jeg vil lige sige, at den mistænksomhed, den mistillid, fru Birgitte Husmark ligesom nærer over for det, der er privat, bryder jeg mig ikke om. Jeg er ikke spor i tvivl om, at uddannede sygeplejersker vil udføre arbejdet optimalt, uanset om det drejer sig om offentlige eller private selskaber. Der kan ske nogle fejltrin i private selskaber, jamen det er da klart, det kan der da, men det sker så sandelig også inden for det offentlige. Det sker altså også en gang imellem, at man ikke får en optimal behandling på en kommunal institution.

Så jeg mener nok, at den mistillid, der lægges for dagen her fra SF's side, kan jeg i hvert fald ikke billige. Jeg tror afgjort, at de private institutioner er mindst lige så positive over for at behandle alle bedst muligt.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Til fru Karen Højte Jensen vil jeg sige, at selvfølgelig ved jeg godt, at ISS ikke er en selvejende institution, som det fungerer i øjeblikket. Men man kan jo altid transformere sig, hvis det nu passer ind i ens kram i forhold til lovgivningen.

Men når hr. Køpke Christensen nu bringer ISS på bane, var mit budskab altså, at jeg er bange for en standardglidning i nedadgående retning. Og det er derfor, at jeg godt vil bede om en meget grundig udvalgsbehandling, hvor vi undersøger tingene, undersøger, på hvilke plejhjem der i øjeblikket kan være en risiko for, at noget sådant eventuelt ville medføre en forringelse. Eller forsøger man udelukkende at nå frem til en mere fleksibel ordning? Hvis det er tilfældet, skal der selvfølgelig ikke være nogen hindringer fra vores side, det er klart.

Men jeg synes nok, det er værd at kigge området nærmere efter, fordi kommunerne er i en så trængt økonomisk situation i øjeblikket. På den led kan der pludselig ske ting, som ikke er hensigtsmæssige over for de ældre. Og netop fordi forslaget er så uspecificeret, som det foreligger her, fordi der ikke er taget et eneste eksempel med, synes vi, at det er værd at undersøge tingene lidt nærmere.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Det er lidt vanskeligt at høre, hvem fru Birgitte Husmark gør sig til advokat for. Det er næppe borgerne i de respektive kommuner, der er tale om. Jeg er helt sikker på, at fru Birgitte Husmark kan bekræfte, at selvejende institutioner inden for området skal have overenskomst med det offentlige, og jeg har tillid til, at de lokale offentlige myndigheder vil være meget nøjeregnende med, hvem de indgår overenskomst med.

Den fg. formand (Jørn Pedersen):

Vi går tilbage til ordførerrækken.

Sonja Albrink (CD):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede i salen i dag, skal jeg fremføre CD's synspunkter.

[Sonja Albrink]

I forbindelse med omstillingen af ældreplejen i kommunerne er det meget vigtigt, at vi tilgodeser de selvejende institutioner, så de på lige fod kan deltage i hele den omstillingsproces, der sker i de kommunale institutioner inden for distriktsplejen og de øvrige nye pleje- og omsorgsordninger. Alt i alt er CD derfor positivt over for lovforslaget, og vi kan tilsige det en hurtig udvalgsbehandling.

Lone Dybkjær (RV):

Også Det Radikale Venstre er positivt over for lovforslaget. Vi mener, at kontrollen med, om den selvejende institution er tilstrækkelig kvalificeret eller ej, ligger på et tidligere tidspunkt, nemlig når man indgår en samarbejdsaftale med kommunen.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg tror, man skal passe på, at man ikke i sin iver for at gøre tingene så godt som muligt kommer til at gøre virkeligheden væsentlig mere kompliceret, end den rent faktisk er.

Det er et meget lille forslag, vi sidder med, og det er fremsat efter ønske fra nogle kommuner, som står med nogle praktiske problemer, som de gerne vil have Folketingets hjælp til at løse. Og jeg mener, det må være en opgave for Folketinget at prøve på at fjerne de barrierer i hverdagen, som gør arbejdet vanskeligt rundt omkring i landet.

Det forholder sig sådan, at ifølge reglerne af i dag er det et lovkrav, at hjemmesygeplejen skal udføres af kommunalt ansatte hjemmesygeplejersker. Og det er lige præcis kravet om kommunal ansættelse, der er anstødsstenen. Nogle kommuner har overenskomster med private selvejende institutioner, som i forvejen udfører plejehjemsopgaver, og det forhindrer dem i at få den modernisering af tilrettelæggelsen, som man har megen succes med andre steder i landet, hvor døgnplejen udgår fra plejehjemmene.

Lovforslaget er fremsat for at imødekomme et ønske fra brugerne om at få mere fleksible vilkår, og det håber jeg meget at Folketinget kan tilslutte sig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Jørn Pedersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Den fg. formand (Jørn Pedersen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Erhvervsudvalget (7/10 92):

Udtræder: Kim Behnke (FP)

Ny stedf.: Kirsten Jacobsen (FP)

Det Udenrigspolitiske Nævn (9/10 92):

Udtræder: Jørgen Winther (V)

Nyt medl.: Sønderby (V)

Udtræder: Sønderby (V)

Ny stedf.: Jørgen Winther (V)

Det Udenrigspolitiske Nævn (12/10 92):

Udtræder: Sønderby (V)

Nyt medl.: Jørgen Winther (V)

Udtræder: Jørgen Winther (V)

Ny stedf.: Sønderby (V)

Markedsudvalget (15/10 92):

Udtræder: Eva Kjer Hansen (V)

Ny stedf.: Peter Hansen-Nord (V)

Markedsudvalget (16/10 92):

Udtræder: Peter Hansen-Nord (V)

Ny stedf.: Eva Kjer Hansen (V)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (16/10 92):

Udtræder: Pernille Forchhammer (S)

Ny stedf.: Peter Christensen (S)

Udvalget vedrørende en Bæredygtig Landbrugsudvikling (16/10 92):

Udtræder: Pernille Forchhammer (S)

Nyt medl.: Peter Christensen (S)

[Den fg. formand]

Miljø- og Planlægningsudvalget (16/10 92):

Udtræder: Pernille Forchhammer (S)

Ny stedf.: Peter Christensen (S)

Udenrigsudvalget (16/10 92):

Udtræder: Pernille Forchhammer (S)

Nyt medl.: Peter Christensen (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 21. oktober 1992, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.25
